

Handläggare
Upphandlingsenheten
Åsa Sundqvist Olsson
Upphandlingschef
asa.olsson@tyreso.se
+468578291 55

Handlingstyp
Tjänsteskrivelse
Datum
2023-05-04

Sida
1 (5)
Diarienummer
2023/KS 0141

Mottagare
Kommunstyrelsen

Svar på revisionsrapport om granskning av upphandlingsprocessen i förhållande till LOU

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till kommunledningsutskottet för beslut i kommunstyrelsen

- Kommunstyrelseförvaltningens skrivelse antas som kommunstyrelsens svar på revisionsrapporten av upphandlingsprocessen i förhållande till LOU

Kommunstyrelseförvaltningen

Cynthia Rune fjärd
Kommundirektör

Elin Waltersson
Chef för stöd- och servicekontoret

Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna genomfört en granskning med syfte att bedöma huruvida det föreligger en ändamålsenlig intern kontroll i kommunkoncernen med avseende på genomförande av upphandlingar enligt LOU

EY sammantagna bedömning är att kommunkoncernen inte har säkerställt en ändamålsenlig intern kontroll avseende genomförande av upphandlingar enligt LOU samt gällande styrdokument. För detaljer se EY granskningsrapport, daterad.

Granskningen berör samtliga nämnder, kommunstyrelsen och Tyresö bostäder AB.

Tyresö Bostäder AB har svarat separat och svaret bifogas i bilaga 1.

Beskrivning av ärendet

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna genomfört en granskning med syfte att bedöma huruvida det föreligger en ändamålsenlig intern kontroll i kommunkoncernen med avseende på genomförande av upphandlingar enligt LOU

EY sammantagna bedömning är att kommunkoncernen inte har säkerställt en ändamålsenlig intern kontroll avseende genomförande av upphandlingar enligt LOU samt gällande styrdokument. För detaljer se EY granskningsrapport, daterad

Utifrån granskningens iakttagelser rekommenderar EY kommunstyrelsen och samtliga nämnder att:

- Säkerställa att all upphandling och inköp sker i enlighet med upphandlingslagstiftningen samt kommunens styrande dokument.
- Stärka den interna kontrollen och uppföljning avseende kommunens totala inköp för att kunna identifiera och vidta åtgärder rörande otillåtna köpbeteenden i kommunen.

EY rekommenderar kommunstyrelsen att:

- Prioritera revidering av styrdokument avseende inköp, upphandling och avtalsuppföljning och implementera dessa i kommunen skyndsamt.
- Upprätta ett ramverk för riskbaserad avtalsuppföljning som innehåller tydliga rutiner för att anpassa, planera och genomföra uppföljningen, samt utvärdera avtalsperioden.
- Säkerställa att kommunens systemstöd för inköp, upphandling och avtalsuppföljning är ändamålsenliga samt överväga att implementera ett spendanalysverktyg.

EY rekommenderar samtliga nämnder att:

- Säkerställa att det finns en uppdaterad upphandlingsplan utifrån genomförd behovsanalys enligt vad som anges i kommunfullmäktiges inköps- och upphandlingspolicy.

EY rekommenderar styrelsen i Tyresö Bostäder AB att:

- Säkerställa att det påbörjade förändringsarbetet rörande inköp och upphandling fortskrider skyndsamt och att det prioriteras den närmsta tiden.

Tyresö Bostäder AB har svarat separat och svaret bifogas i bilaga 1.

Hur säkerställa att kommunen har relevanta styrdokument för inköp, upphandling och avtalsuppföljning?

Förslag på reviderad inköps- och upphandlingspolicy finns framtagen. Målsättningen är att policyn ska fastställas av kommunfullmäktige under hösten 2023.

Riktlinjer för inköp och upphandling samt riktlinje för uppföljning och utvärdering av upphandlade avtal är under framtagande inför fastställande av kommunstyrelsen under hösten 2023.

I riktlinje för inköp och upphandling framgår att verksamheten ska ha certifierade inköpare, med uppgift att göra beställningar i kommunens e-handelssystem och direktupphandlingar upp till 700 000 kronor.

Antalet certifierade inköpare begränsas till ett fåtal^{*)} medarbetare på respektive förvaltning/kontor/stab.

^{*)}Undantag för inköp av livsmedel, där ett flertal medarbetare gör dessa inköp i Proceedo.

Upphandlingsenheten och ekonomistaben genomför utbildning för certifierad inköpare. Efter certifiering får medarbetaren tillgång till direktupphandlingsmodulen i nuvarande upphandlingsverktyg samt till e-handelssystemet Proceedo.

Direktupphandlingar enligt LOU, bilaga 2 a som avser hälsovård, socialtjänst och närbesläktade tjänster görs av verksamheten och upphandlingsenheten gemensamt om värdet av köpet överstiger 700 000 kronor. Aktuell direktupphandlingsgräns: 7 800 000 kronor.

Upphandling och förnyad konkurrensupphandling på ramavtal görs av verksamheten och upphandlingsenheten gemensamt.

Processbeskrivning, ansvars- och uppgiftsfördelning framgår i reviderad riktlinje för inköp och upphandling samt i riktlinje för uppföljning och utvärdering av upphandlade avtal.

Genom att kategorisera avtal utifrån risk, kan kommunen lägga fokus på att följa upp verksamhetskritiska/komplexa avtal. Rutin/checklista för hur detta görs finns framtaget.

Avtalscontroller på upphandlingsenheten kommer, med start 2024, årligen genomföra spendanalyser på inköp per förvaltning samt följa upp att beslutade åtgärder genomförs.

Hur säkerställa att kommunens systemstöd för inköp, upphandling och avtalsuppföljning är ändamålsenliga?

Förstudie pågår inför upphandling av nytt e-handelssystem. Implementering under 2024.

Förstudie inför upphandling av nytt upphandlingsverktyg kommer påbörjas under hösten 2023. Implementering under 2024

Spendanalysverktyg krävs för att kunna genomföra spendanalyser systematiskt och strukturerat. Förstudie inför upphandling av ett spendanalysverktyg kommer påbörjas under hösten 2023. Implementering under 2024.

Riktlinjer för uppföljning och utvärdering av upphandlade avtal kommer att revideras och fastställas av kommunstyrelsen under hösten 2023

Till dess att nya verktyg/system är implementerade, kommer kommunen nyttja modul i upphandlingsverktyget för direktupphandlingar och CLM för avtalsuppföljning, med start hösten 2023. Utökning av licenser är nödvändig för att certifierade inköpare ska kunna göra direktupphandlingar i verktyget.

Kommunen ser också över möjligheten att fler ramavtal ska gå att beställa genom befintligt e-handelssystem.

Under 2023 görs ett begränsat antal spendanalyser, för närvarande görs en spendanalys för barn- och utbildningsförvaltningen (BoU).

Hur säkerställa att det finns en uppdaterad upphandlingsplan utifrån genomförd behovsanalys enligt vad som anges i kommunfullmäktiges inköps- och upphandlingspolicy?

I reviderad riktlinje för inköp och upphandling kommer det framgå hur upphandlingsplanering ska genomföras för att säkerställa att det finns tid och resurser för att utföra de upphandlingar som anmäls.

- Anmälan om upphandlingsstöd inför nytt verksamhetsår ska vara upphandlingsenheten tillhanda i september månad året innan.
 - Anmälan under verksamhetsåret ska ske minst sex (6) månader innan förväntad start.
 - Upphandlingsenheten svarar för att ramavtalsupphandlingar finns med i upphandlingsplanen
 - Upphandlingschef föredrar upphandlingsplan för kommunledningen och på centralt samverkansmöte, två gånger per år, i december inför nytt verksamhetsår och i juni under verksamhetsåret.
-

Förslaget på åtgärder har ekonomiska konsekvenser i form av investering av nya stödsystem och utökning av licenser. Samtidigt innebär förslaget en mer resurseffektiv hantering av inköp, upphandling och avtalsuppföljning jämfört med idag. Ytterst bidrar det till god lagefterlevnad och att kommunens övergripande mål kan uppfyllas.

Ärendet bedöms inte beröra barn varför någon prövning av barnets bästa inte har genomförts.